

101

ศาลากลางจังหวัดเพชรบูรณ์

วันที่ 15 มี.ค. 2557

วันที่

เวลา

ที่ มท ๐๓๐๗ ๑/ว ๓๐๕๕

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์-กทม-๑๐๒๐๐

สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

กลุ่มงานปกครอง

ที่ 1577

ว 1 มี.ค. 2557

เจ้าขอ

๑๕ มีนาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การสอบสวนคดีอาญาทั่วไปในอำนาจหน้าที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๓๒๗๓ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือสำนักงานอัยการจังหวัดเดชอุดม ที่ อส ๐๐๕๒ (เดชอุดม)/๒๐๒๓
ลงวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๖

ตามที่กระทรวงมหาดไทย ได้แจ้งแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการสอบสวนคดีอาญา
ทั่วไปในอำนาจหน้าที่พนักงานสอบสวนฝ่ายปกครอง กรณีสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้มีคำสั่งที่
๔๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เรื่อง การอำนวยความสะดวกในคดีอาญา การทำสำนวน
การสอบสวนและมาตรการควบคุม ตรวจสอบ เร่งรัดการสอบสวนคดีอาญา โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่
๑๕ กรกฎาคม ๒๕๕๖ เป็นต้นไป ว่าคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติดังกล่าว เป็นการวางระเบียบปฏิบัติ
ภายในของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจและข้าราชการตำรวจโดยเฉพาะไม่มีผลยกเลิกการใช้อำนาจ
ควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไปของปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัด นายอำเภอ และ
ปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา
พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒.๔ ถึงข้อ ๑๒.๗ แต่อย่างใด และให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือ
นายอำเภอแล้วแต่กรณีใช้อำนาจควบคุมการสอบสวนตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว รวมทั้งถือ
ปฏิบัติตามข้อบังคับ ที่ ๑/๒๕๐๙ ข้อ ๑๓ ต่อไป หากเกิดปัญหาในการปฏิบัติให้รายงาน
กระทรวงมหาดไทยทราบ นั้น

กระทรวงมหาดไทย ได้รับรายงานปัญหาอุปสรรคในการเข้าควบคุมการสอบสวนคดีอาญา
เกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่นๆ ของนายอำเภอตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย
ระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมจากบางจังหวัดว่าพนักงานสอบสวน
ฝ่ายตำรวจบางแห่งไม่รายงานให้นายอำเภอทราบเมื่อมีคดีดังกล่าวเกิดขึ้นในท้องที่ ทำให้นายอำเภอไม่
ทราบเรื่องจึงไม่ได้พิจารณาเข้าควบคุมการสอบสวนคดีตามข้อสั่งการของกระทรวงมหาดไทย และในบาง
อำเภอพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจมีการรายงานการเกิดคดีให้นายอำเภอทราบ แต่เมื่อนายอำเภอ
มีหนังสือแจ้งเข้าควบคุมการสอบสวนพร้อมกับแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่ายปกครองเข้าร่วมสอบสวน
พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจก็จะแจ้งปฏิเสธการเข้าควบคุมการสอบสวนคดีดังกล่าวของ
นายอำเภอ โดยอ้างว่าคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

/มีผลเป็น...

มีผลเป็นการยกเลิกอำนาจการควบคุมการสอบสวนคดีอาญาของฝ่ายปกครองตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติมแล้ว ซึ่งเป็นความเข้าใจและการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้อง เนื่องจากคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติดังกล่าวเป็นการวางระเบียบปฏิบัติภายในของพนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจและข้าราชการตำรวจโดยเฉพาะไม่มีผลยกเลิกการใช้อำนาจการควบคุมการสอบสวนคดีอาญาทั่วไปของปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้ว่าราชการจังหวัดนายอำเภอ และปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยดังกล่าวแต่อย่างใด เนื่องจากข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ซึ่งเป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการดำเนินคดีอาญาโดยมีมาตรา ๑๖ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา รองรับหลักการได้ออกข้อบังคับไว้เพื่อให้พนักงานสอบสวนคดีอาญาทั่วไปถือปฏิบัติและมีมาตรา ๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กำหนดให้ศาลและเจ้าพนักงานทั้งหลายผู้ดำเนินคดีอาญาตลอดราชอาณาจักรปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เว้นแต่ศาลซึ่งมีวิธีพิจารณาพิเศษไว้ต่างหากซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของอัยการจังหวัดเดชอุดมที่ส่งสำนวนการสอบสวนคดีอาญาเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ คินให้สถานีตำรวจภูธรบุณฑริก เพื่อไปดำเนินการสอบสวนให้ถูกต้องครบถ้วน เนื่องจากเห็นว่าคดีนี้เป็นคดีพิเศษเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติฯ พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบและหัวหน้าพนักงานสอบสวน คือนายอำเภอบุณฑริกแต่ในสำนวนการสอบสวนมิได้มีความเห็นและคำสั่งของนายอำเภอบุณฑริกแต่ประการใด สำนวนการสอบสวนยังไม่เสร็จสิ้นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๕๐ พนักงานอัยการจึงไม่อาจพิจารณาสั่งคดีได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กระทรวงมหาดไทย เห็นว่าเพื่อให้การพิจารณาควบคุมการสอบสวนคดีเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ เป็นไปด้วยความถูกต้อง มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน จึงให้จังหวัดและอำเภอถือปฏิบัติ ดังนี้

๑) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีหนังสือแจ้งประสานไปยังอัยการจังหวัดท้องที่ขอความร่วมมือในการตรวจพิจารณาสำนวนการสอบสวนคดีเกี่ยวกับป่าไม้และทรัพยากรของชาติอื่น ๆ ว่าหัวหน้าพนักงานสอบสวน และพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบในสำนวนการสอบสวนคดีดังกล่าว คือ นายอำเภอหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณีหรือไม่ หากไม่ใช่ก็ขอให้พิจารณาส่งสำนวนคินไปดำเนินการสอบสวนให้ถูกต้องครบถ้วน ภายใต้หลักการและแนวทางการดำเนินการเดียวกันกับอัยการจังหวัดเดชอุดม

๒) ในการควบคุมการสอบสวนให้แจ้งพนักงานอัยการท้องที่ทราบ เพื่อให้พนักงานอัยการเข้าร่วมเป็นที่ปรึกษาในการควบคุมการสอบสวนทุกคดีตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๗/ว ๙๘๑ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๓๒ ข้อ ๒

๓) ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณี แจ้งเข้าควบคุมการสอบสวนคดีใดแล้วแต่พนักงานสอบสวนฝ่ายตำรวจแจ้งปฏิเสธการเข้าควบคุมการสอบสวนคดีนั้น โดยอ้างคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ ๔๑๙/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ให้มีหนังสือแจ้งยืนยันไปว่าผู้ว่าราชการจังหวัดหรือนายอำเภอแล้วแต่กรณีมีอำนาจที่จะเข้าควบคุมการสอบสวนคดี

ได้ตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยฯ โดยแจ้งเหตุผลและข้อกฎหมายตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย
ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๓๐๗.๑/ว ๓๒๗๓ ลงวันที่ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๕๖ และแจ้งให้ทราบด้วยการปฏิเสธ
การเข้าควบคุมการสอบสวนคดีดังกล่าวถือว่าเป็นการไม่ปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบกฎหมายเฉพาะ
ว่าด้วยการนั้น และให้มีหนังสือแจ้งประสานอัยการจังหวัดท้องที่ทราบ เมื่อเกิดกรณีดังกล่าวขึ้นเป็นราย
คดีด้วย

๔) กรณีที่นายอำเภอได้เข้าควบคุมการสอบสวนและแต่งตั้งพนักงานสอบสวนฝ่าย
ปกครองเข้าร่วมสอบสวนคดีใดแล้ว ต่อมาผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติมีคำสั่งแต่งตั้งหัวหน้าพนักงาน
สอบสวนและพนักงานสอบสวนในคดีที่นายอำเภอได้เข้าควบคุมการสอบสวนแล้วนั้น ถือว่าเป็นกรณีที่ผู้
บัญชาการตำรวจแห่งชาติได้ใช้อำนาจตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา
พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๒.๕ วรรคสอง สั่งการแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงการควบคุมการ
สอบสวนคดีของนายอำเภอในคดีนั้นแล้ว แม้ในคำสั่งแต่งตั้งหัวหน้าพนักงานสอบสวนและพนักงาน
สอบสวนดังกล่าวของผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจะไม่ได้อ้างฐานอำนาจตามข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย
ดังกล่าวไว้ด้วยก็ตาม การดำเนินการสอบสวนคดีดังกล่าวต่อจากนั้นให้เป็นไปตามที่ผู้บัญชาการตำรวจ
แห่งชาติสั่งแก้ไขเปลี่ยนแปลง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติโดยเคร่งครัด หากเกิดปัญหาในการปฏิบัติหน้าที่
ในกรณีดังกล่าวให้รายงานกระทรวงมหาดไทยทราบโดยด่วน เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายประภาศ บุญยินดี)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย

ปฏิบัติราชการแทน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมการปกครอง

สำนักการสอบสวนและนิติการ

โทร./โทรสาร ๐-๒๓๕๖-๕๕๕๔